

Sprawozdania z zebrań P. Z. E. 1935 r.
Comptes rendus des séances de la Soc. Pol.
des Ent. du 1935.

XIII. Walne Zgromadzenie.

14 stycznia.

Przewodniczy Prof. Mokrzecki.

Wyciąg ze sprawozdania Zarządu z działalności w r. 1934:

Sekretarz. Ilość członków z końcem r. 1934 wynosi 178 osób; w ciągu tego roku ubyło członków 10, przybyło 11. Wszystkich zebrań odbyło się 9, w tym 1 Walne Zgromadzenie i 8 zebrań miesięcznych; średnia frekwencja na jednym zebraniu 12 osób. Referatów wygłoszono 29 z systematyki, faunistyki, biologii, parazytologii, histologii, hodowli oraz biograficzne i dotyczące zbiorów; 20 autorów brało w tym udział. Pism wszystkich wysłano 243.

W ubiegłym roku nadesłał Inż. Cz. Bieżanko w darze dla Związku zbiorów owadów, zebranych przez siebie i OO. Misjonarzy w Guarani (Brazylia, Rio Grande do Sul).

Skarbnik przedkłada zestawienie rachunkowe:

Kasa główna:

Dochody:

Pozostałość kasowa z r. 1933	293-25 zł.
Wkładki i dary członków w r. 1934	1.026-69 „
Sprzedaż PPE	93-20 „
Zasilki w r. 1934: Fundusz Kultury Narodowej	2.800— „
Ministerstwa W. R. i O. P.	1.000— „
Oplaty za nadliczbowe odbitki	226— „
	5.439-14 zł.

Wydatki:

Przelew na Fundusz Wydawniczy	4.630-44 zł.
Wydatki kancelaryjne	368-34 „
„ na bibliotekę	179-61 „
„ na urządzenie zbioru	48-90 „
Wkładka do Ligi Ochrony Przyrody	21-90 „
Saldo na r. 1935	189-95 „
	5.439-14 zł.

Fundusz Wydawniczy:

Wpływy:

Saldo z r. 1933	19-32 zł.
Z kasy głównej	4.630-44 „
	4.649-76 zł.

Wydatki:

Druk PPE: spłata długu za t. X, zes. 3/4	500	zl.
" " " t. XI, zes. 1/4	600	"
na rachunek t. XII-go, zes. 1/4	2.880	"
klisze do t. XII-go, zes. 1/4	421.44	"
Nadliczbowe odbitki	236	"
Oplaty w PKO	0.44	"
Saldo na r. 1935	11.88	"
	<u>4.649.76</u>	zl.

W wyjaśnieniu zaznacza skarbnik, że tegoroczny budżet przedstawia się lepiej od zeszłorocznego z powodu większych zasiłków i znacznie zwiększonej kwoty wkładek członkowskich. Mimo to zaległość z tytułu niewpłaconych wkładek wynosi przeszło 2.000 zł. czyli mniej więcej tyle, co długi w drukarniach.

Na wniosek przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, p. Grollégo uchwalono Zarządowi absolutorium za działalność w r. 1934.

Wybory na r. 1935 dały następujący wynik:

Zarząd: przewodniczący — Prof. Z. Mokrzecki; zastępcy — Prof. A. Kozikowski i Dr M. Świątkiewicz; sekretarz — Dr J. Kinel; skarbnik — Dr R. Kuntze; bibliotekarz — Dr J. Noskiewicz; członek — Dr T. Jaczewski.

Komisja Rewizyjna: pp. Grollé (przewodniczący), B. Ostrowski, J. Romaniszyn.

Uchwalone wnioski:

1. (Prof. Mokrzeckiego, Dr Minkiewicza, Dr Ruszkowskiego, Dr Judenki): XIII-e Walne Zgromadzenie PZE uchwała powołać do życia Sekcję entomologii stosowanej w łonie Polskiego Związku Entomologicznego, uchwała zmianę statutu przedłożoną w dniu dzisiejszym przez Zarząd w związku z utworzeniem powyższej Sekcji oraz upoważnia Zarząd do zrobienia kroków dla uzyskania rejestracji tak zmienionego statutu przez urząd wojewódzki; zarazem XIII-e W. Z. upoważnia Zarząd do poczynienia we własnym zakresie tych zmian, które w trakcie rejestracji okażą się niezbędnymi ze względu na obowiązującą ustawę o stowarzyszeniach.

2. (Zarządu): XIII-e Walne Zgromadzenie uchwała wnieść do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego memoriał w sprawie utrudnień celnych przy otrzymywaniu przesyłek materiałów naukowych z zagranicy przez członków PZE oraz przy zwrocie takichże materiałów wypożyczanych przez instytucje zagraniczne lub przez naukowców zagranicznych od członków PZE; to samo w sprawie przyborów entomologicznych.

Zebrania miesięczne.

I. 4 lutego.

Dr R. Kuntze — Z koleopterologicznej fauny Pienin;

Dr Sz. Tenenbaum — Nowe i rzadkie Chrząszcze dla Polski.

VII. (ref. sekretarz).

II. 3 marca.

Dr J. Noskiewicz — Uwagi o rodzaju *Colletes* Latr. (Hymenopt.);

A. Bartoszyński — Przyczynek do znajomości fauny Ryjkowców Mazowsza (ref. Kinel).

III. 1 kwietnia.

Dr R. Kuntze — Rzadsze owady z Pienin;

A. Alexinschi — Rzadsze i nowe Motyle z Mołdawii (ref. Romaniszyn);

W. Łazorko — *Pselaphidae* (Col.) okolic Lwowa.

IV 6. maja.

W. Wnukowski — Motyle większe okolic Pińska (ref. Romaniszyn);

W. Walles — Pięć nowych dla fauny Polski gatunków Kusaków (Col.);

S. Kapuściński — Wyrośle Gorgan.

V. 3 czerwca.

Na wstępie przewodniczący zebrania oddaje hołd pamięci **MARSZAŁKA PIĘSUDSKIEGO** w następujących słowach:

Jeżeli szukamy, co nam, naukowcom, Osobę zmarłego Marszałka bliską czyni, to znajdujemy, że jest to ten twórczy pierwiastek, który obok niezłomnej woli tak charakterystycznie Jego duchowość cechował i który, w połączeniu z bezwzględny oddaniem się sprawie, powołał Go na kierownika odrodzonej we własnym państwie ojczyzny. Ten twórczy pierwiastek był niewątpliwie pierwszym motywem, że prastara nasza Wszechnica Jagiellońska nadała Marszałkowi swą najwyższą godność honorową a w ślad za nią poszły jej młodsze siostrzyce. My pielęgnując twórczość w dziedzinie naszej nauki i pracując z myślą o kraju, oddamy największy hołd śp. Marszałkowi w obrębie naszego stowarzyszenia.

Zebrani przez powstanie z miejsc i chwilę skupienia wzięli udział w złożeniu hołdu imieniem Polskiego Związku Entomologicznego.

Dr J. Noskiewicz — Uwagi o kilku gatunkach Żądłówek z Podola;

S. hr. Toll — Przyczynek do fauny Motyli tzw. drobnych Poznańskiego i Pomorza (ref. Kinel);

W. Walles — Pięć nowych dla fauny Polski Kusaków (Col.);

S. Kapuściński — *Grapholita zebeana* Rtz b.

F. Bedrnik pokazuje aberatywny okaz Motyla *Argynnis dia* L.

VI. 9 września.

T. Trella — Chrząszcze okolic Przemyśla: *Hydrophilidae*, *Lucanidae*, *Scarabaeidae* oraz tegoż Kilka uwag o sposobie życia *Psylliodes subaenea* Kutscher (ob. ref. Kinel);

Dr. R. Kuntze — *Epiophlebia superstes*, kilka słów o filogenii Odonatów;

S. hr. Toll — *Leptidia croatica* Lorc. z Zaleszczyk (ref. Kinel);

S. Kapuściński — Uwagi o dziele Kinseya: monografia rodzaju *Cynips* (The Gall Wasp Genus *Cynips*. A Study on the origin of Species Indiana University Studies. Vol. XVI, Studies Nos 84, 85, 86, June, September, December 1929).

Masahidō Yoshida — O dwu owadach Japonii, *Deux insectes du Nippon (Japan)*.

1. *Epiophlebia superstes* Selys (Ancienne Libellule).

Longueur du corps . . . 53,5 mm.

Extension des ailes . . . 69,0 mm.

Distribution Hokkaidō, Honshu, Kyushu.

Cette libellule très rare et intéressante appartenait à la groupe *Palaeophlebia*. Elle a un corps noir, une tête avec un front et un crâne, des joues, des lèvres aux mâchoires supérieures et inférieures, une poitrine avec trois veines obliques, le tout de couleur jaune-orange. Sur son visage poussent d'assez nombreux poils fins. Le sommet de sa tête et une partie de sa poitrine ont des poils longs gris, et jaunes. Ses ailes sont transparentes avec au bord des lignes et marques noir, qui sous l'influence des rayons lumineux apparaissent légèrement violettes. On voit autour de la poitrine beaucoup de marques jaunes.

Je rappelle que dans le monde entier c'est seulement au Nippon que cette libellule peut être trouvée à présent à la seule exception de la découverte il y a quelques années d'une larve unique dans les Indes. Elle est très rare ici même, et je n'ai pas d'échantillon collectionné par moi-même. Ce que je possède vient de Kibuné près de Kyoto. On ne peut jamais la voir dans les plaines ordinaires. Pour la voir vivante il faut aller à la montagne de Kinki Province, le long d'un torrent, où l'on peut la voir aller et venir dans les rayons de soleil, et si le ciel s'obscurait, elle disparaît tout à coup.

D'après les observations de M. Okumura, un spécialiste des libellules, la femelle met les œufs, sans être accompagnée du mâle, dans les tiges des plantes aquatiques. M. Okumura a collectionné aussi des larves. Tout dernièrement M. Sugihara a découvert cette libellule à Kochi, Shikoku, où jusqu'ici la présence de cet insecte n'avait pas été enregistrée.

2. *Papilio demetrius* Cram.

Longueur du corps . . 30 mm.

Extension des ailes . . 100 mm.

Distribution Honshu, Shikoku, Okinawa, Taïwan, Chine.

Ce papillon noir est un des *Papilionides* très communs du Nippon. Il est couvert d'un velours tout noir, ce qui fait que ce papillon paraît très élégant. On le trouve aussi bien dans la plaine que dans la montagne et à ce qu'on pense il n'aime pas les régions froides non plus que les régions torrides, car on ne peut le voir ni dans Karafuto, Hokkaido,

ni dans Taiwan (bien qu'il y soit très rare). Le ver de ce papillon mange des feuilles des orangers, citronniers et poncires.

Il vole d'un endroit à l'autre, fréquente souvent les lis et les muquets dans la vallée. Les papillons qui viennent de l'état de chrysalide s'assemblent au fil de l'eau, en la suçant. Il y a deux générations successives dans l'année, la seconde demeurante en hiver à l'état de chrysalide. Les deux générations sont bien au mois d'avril et mai puis, au mois de juillet et d'août. Le type du printemps est plus petit que celui de l'été. C'est une espèce très fragile, aussi est-il très difficile collectionner les fins spécimens.

VII. 4 października.

Ż. Zawadzki — Kózki ziemi Wileńskiej (ref. Kinel);

J. Pawłowicz — Pasorzyty niektórych Motyli (ref. Dr Noskiewicz);

J. Gürsching — Eksperyment z Motylem *Vanessa urticae* L.

VIII. 4 listopada.

Dr J. Noskiewicz — Diptera nowe i rzadsze z Podola;

B. Ostrówski — Pojaw Grotnika *Eupithecia gueneata* Mill. w Pistyniu w lecie 1933 i 1934 r.:

W Pistyniu, położonym w powiecie kosowskim, od 28 lat zbieram Motyle a dopiero w ostatnich latach udało mi się znaleźć prawie niespotykanego u nas dotąd Grotnika: *Eupithecia gueneata* Mill. W r. 1933 oparty o plot, rozdzielający śródleśne sianożęcia wiejskie, zobaczyłem na Blekocie pospolitym (*Aethusa cynapium* L.) wyprostowaną gąsienicę nieznanego mi gatunku. Wkrótce zebrałem ok. 100 okazów i wziąłem je do hodowli. Dr Świątkiewicz rozpoznał w gąsienicach wyżej wymieniony gatunek, który niedawno on odkrył po raz pierwszy w Polsce na Kasowej Górze. Razem zebraliśmy na tej samej łące ok. 210 gąsienic.

Mój chów udał się dosyć dobrze; wszystkie gąsienice zapoczwarczyły się, lecz z wiosną znaczna część poczwarek zaczęła czernieć i pustoszeć. Pozostało mi ok. 40 okazów, z których wyszło 7 motyli dobrych i 2 z niezwiniętymi skrzydłami.

W następnym roku zacząłem poszukiwania już 10 lipca, od godz. 8 rano do późnego wieczora codziennie, w nadziei, że znajdę motyle, ponieważ gąsienice zauważyłem zeszłego roku 25 lipca. Trudy moje były jednak daremne; motyli nie widziałem ani na łąkach śródleśnych ani na drzewach i krzewach sąsiadujących z łąkami części lasów. Dopiero 21 lipca znalazłem całkiem małe gąsienice na Biedrzeńcu mniejszym (*Pimpinella sarifraga* L.) Zebrałem do 300 okazów. Z tej liczby zapoczwarczyło się tylko ok. 60 okazów; pozostałe były nakłute.

Małe gąsieniczki (do 3 dni) są koloru jasno-żółtego, potem stają się zielonkawe z wierzchem prawie czarnym; w miarę wzrostu wierzch rozpada się na pola kropkowane, przecięte poprzecznymi białymi i jasno-żółtymi paskami. Gąsienice żyły 10—12 dni; zapoczwarczały się w ziemi lub na ziemi wprost albo też wśród nasion Biedrzeńca, leżących na ziemi.

W tym roku poszukiwania robiłem na większej przestrzeni, niż w zeszłym, i stwierdziłem, że gąsienice są najwięcej skoncentrowane po

wschodniej stronie każdej polany, mniej na południowej, wcale ich nie znajdowałem na stronie zachodniej; roślina żywicielska natomiast porasta łąki równomiernie. Najwięcej gąsienic zebrałem po obu stronach gościńca (S—N), dzielącego dwie łąki od siebie.

W r. 1933 znajdowałem gąsienice między 25 VII a 12 VIII; w roku 1934 od 21 VII do 8 VIII. Dalsze poszukiwania będę robił w r. 1935.

Według Rebla gatunek ten zamieszkuje połudn. Francję, Sycylię, Krainę, Węgry i zach. Azję; czas pojawu motyli w lipcu, gąsienic we wrześniu.

IX. 2 grudnia.

A. Bartoszyński — Biegaczowate i Ryjkowce rzadsze z Mazowsza (ref. Kinel).

Dr R. Kuntze — Kilka rzadszych gatunków rodzaju Borecznika i ich pasorzyty.

Sprawozdania z zebrań P. Z. E. 1936 r.

Comptes rendus des séances de la Soc. Pol. des Ent. du 1936.

XIV. Walne Zgromadzenie.

13 stycznia.

Przewodniczy Prof. Mokrzecki.

Usprawiedliwili swą nieobecność i życzenia nadesłali członkowie: dr Chmielarski, Leonard Kozikowski i Stefek.

Nastąpiły uroczyste przemówienia na cześć Prezesa Związku, który w maju ubiegłego roku ukończył 70 lat życia. Szereg przemówień rozpoczął Prof. Kozikowski w imieniu PZE, który omówił prace naukowe jubilatą, wykonane po ostatnio drukowanym w VI-m tomie PPE spisie prac; są to: opracowanie klucza do oznaczania szkodników tytoniowych i gospodarczego znaczenia oraz biologii Zwójek (*Tortrix*) jodłowych. — Imieniem Sekcji Entomologii Stosowanej przemówił Dr S. Minkiewicz, podnosząc zasługi jubilatą na polu entomologii stosowanej i około organizacji tejże Sekcji, oraz wręczył jubilatowi Spis Jego prac wraz z życiorysem, wydany staraniem Sekcji. Wreszcie w imieniu byłych i obecnych asystentów i uczniów Dr Strawiński, omówiwszy serdeczne stosunki, jakie łączyły Profesora z Jego asystentami i uczniami, składa Mu podobnie, jak to uczynili przedmówcy, życzenia długich lat pracy. — Po przemówieniach odczytano pisma gratulacyjne nadesłane przez instytucje ochrony roślin i przez poszczególne osoby. Jubilat wzruszony, w dłuższym przemówieniu dziękuje za wszystkie wyrażone mu objawy uznania. Trzy są życiodajne idee — powiada — religia, wiedza i sztuka, u różnych ludzi w różnym stosunku rozwinięte; mieć z nich coś trzeba; inaczej w miejsce serca zostanie kamień. Jeżeli sam doszedł do pewnych rezultatów i coś zdziałał, to tylko dzięki zapałowi do wiedzy, który Go od młodości ożywia i który starał się przelać w Swych uczniów. Dziękując wszystkim